

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министерство на околната среда и водите
«Басейнова дирекция Западнореломорски район»

ПРОТОКОЛ № 26/16.05.2017г.

Днес, 16.05.2017г., съгласно Заповед № РД-05-150/26.04.2017г. на Директора на Басейнова Дирекция „Западнореломорски район“, в Заседателната зала № 2 в сградата на БД „ЗБР“ – се проведе Първо редовно заседание за 2017г. на Басейновия съвет към Басейнова Дирекция „Западнореломорски район“, при следния дневен ред:

1. Откриване на заседанието и приветствие от Директора на БД „ЗБР“.
2. Оценка на състоянието на повърхностните и подземни води в обхвата на Западнореломорски район за 2016г. - Представяне на „Бюлетин за състоянието на повърхностните и подземни водни тела в „Западнореломорски район“ за басейново управление през 2016г.“.
3. Качество на питейните води в териториалния обхват на „Западнореломорски район“ за периода 2012г.-2016г.
4. Изменения в нормативната уредба в областта на водите и свързаните с тях изисквания, във връзка с прилагане на процедурите по отношение на контролната дейност, извършвана от БД „ЗБР“.

Присъстващи от титулярния състав:

1. Цонка Марина - гл. специалист в Областна дирекция „Земеделие“ – Благоевград;
2. доц. д-р Ирена Илчева – департамент „Управление на водите“, НИМХ-БАН гр.София.
3. инж.Людмила Димитрова – гл. експерт „ВиК“ при ДСИЕ, община Перник.
4. инж. Антоанета Ангелова– главен експерт «Екология и озеленяване», Община Петрич;
5. Иван Варналиев – началник-сектор към „ГДПБЗН“, МВР, гр.София.
6. инж.Виктор Мантарков - гл. инженер на “Напоителни системи”ЕАД, клон Дупница;
7. д-р Лена Павлова – Директор на РЗИ – гр. Благоевград.
8. Гергана Спасова – гл.специалист „Екология“, община Гоце Делчев.

Присъстващи от резервния състав:

1. инж. Борянка Бояджиева –“ВиК” ЕООД, гр. Дупница;
2. Ивайло Чалъков – гл.експерт “ОМП” в община Кюстендил.
3. Мария Николова – началник-цех ”Горещо поцинковане”, ” Галко” ООД, гр.Радомир.
4. Христина Чорбаджийска – представител на “ВиК” ЕООД – Благоевград;
5. Николай Велинов - Общинска администрация град Доспат;
6. инж. Стоян Терзийски – гл.експерт към дирекция „АКРРДС”, обл.администрация Благоевград.

От титулярния състав на Басейновия съвет отсъстваха:

1. инж. Калин Анастасов – Председател на РД “Екоюгозапад”, гр.Благоевград;
2. Валери Димитров – н-к цех “Водоснабдяване” в “Стомана Индъстри” АД град Перник;
3. Доц.д-р Пламен Нинов – директор на департамент “Хидрология”, НИМХ-БАН гр.София.
4. Венета Доганова – Служител в НЕК-ЕАД “Язовири и каскади”, гр. Благоевград
5. инж. Камелия Вълкова – началник отдел „Инвестиционна дейност, община Благоевград
6. доц. Д-р Лидия Секелариева – ЮЗУ „Неофит Рилски“, гр.Благоевград.

Кратко приветствие към членовете на Басейновия съвет и гостите направи г-жа Вангелия Иванова – Директор на Басейнова Дирекция „Западнореломорски район“, като представи темите от дневния ред на заседанието. Дневния ред беше подложен на обсъждане и предложения за допълване. Такива нямаше. Г-жа Иванова подчерта, че членовете на Басейновия съвет могат да

изготвят по тяхна преценка писмени становища по точки от дневния ред и да ги представят в Басейнова Дирекция „Западнобеломорски район“.

По точка 2 от дневния ред:

Презентация представи –г-жа Теменужка Марандюк- гл.експерт в отдел „Планове“, като основен акцент бе оценката на състоянието на повърхностните и подземни води в обхвата на Западнобеломорски район за 2016г.

Г-жа Т.Марандюк запозна присъстващите с изготвения „Бюлетин за състоянието на повърхностните и подземни водни тела в „Западнобеломорски район“ за басейново управление през 2016г.“. Представени бяха източниците на данни за неговото изготвяне - Програмите за оперативен мониторинг на повърхностни води на Басейнова дирекция „Западнобеломорски район“ - изпълнявани от четири лаборатории на Изпълнителната агенция по околна среда: РЛ - София, РЛ - Благоевград, РЛ - Пловдив и РЛ – Смолян; Програмата за мониторинг на химично състояние на подземните води за 2016 г. на Басейнова дирекция „Западнобеломорски район“; извършвания мониторинг на основание Заповед № РД – 167/31.03.2016 г. на Министъра на околната среда и водите; и Данни от собствен мониторинг на подземни води.

Г-жа Марандюк обясни, че характеризирането на водните тела се извършва в зависимост от техния тип. Направена е оценка на екологично и химично състояние на всички водни тела, като представи и какви изменения са настъпили в състоянието на телата през 2016г.

Резултатите от програмите за мониторинг са използвани за оценката на състоянието на повърхностните водни тела категория „река“ и категория „езеро“ в Западнобеломорски район за басейново управление на водите, както и за оценка на количественото и химично състояние на подземните водни тела.

Оценката на състоянието е изготвена на база получените резултати от проведения мониторинг по физико-химични показатели, специфични замърсители и приоритетни вещества и хидробиологичен мониторинг на повърхностните води през 2016 година, данните от които са обработени, анализирани и сравнени съгласно типово-специфичните класификационни системи в Наредба № Н-4 от 14.09.2012 г. за характеризиране на повърхностните води (за показателите, имащи отношение към определяне на екологичното състояние) и Наредбата за стандарти за качество на околната среда (СКОС) за приоритетни вещества и други замърсители от 2010г. (за приоритетните вещества, които са определящи за химичното състояние на повърхностните води).

В изготвената оценка на състоянието на повърхностните води за 2016г. не са включени данни от мониторинг на хидроморфологичните елементи за качество.

Резултатите от програмата за мониторинг са използвани и за оценката на химичното състояние на подземните водни тела в Западнобеломорски район за басейново управление. Същата е направена на базата на измерените концентрации за различните замърсители в пунктовете за мониторинг, осредняването им и сравняването на средногодишните стойности на съответните концентрации със съответните стандарти за качество от Приложение №1 на Наредба №1 от 10.10.2007 г. за проучване, ползване и опазване на подземните води, изм. и доп., бр. 102 от 23.12.2016 г., в сила от 23.12.2016 г.

Оценката на състоянието на повърхностните водни тела включва оценка на екологичното и оценка на химичното състояние.

- ❖ Оценка на екологичното състояние на повърхностните водни тела категория „река“ и категория „езеро“ включва биологични елементи за качество, физико-химични показатели и специфични замърсители оценени по избраните класификационни системи, описани в Наредба Н-4 от 14.09.2012 г. за характеризиране на повърхностните води.
- ❖ Оценката на химичното състояние е направена на база сравняване на получените осреднени годишни концентрации (при честота на пробовземане – 12 пъти в годината) на различните замърсители (приоритетни вещества) със стандартите за качество -СГ СКОС (средногодишна стойност на СКОС) на всеки замърсител от Наредбата за СКОС за приоритетни вещества и някои други замърсители от 2010 г. Г-жа Марандюк,

обясни, че детайлна информация за оценените екологично и химично състояния по анализирания физикохимични елементи за качество, специфични замърсители и приоритетни вещества е налична в *Приложение № 1, към „Бюлетин за състоянието на повърхностните и подземни водни тела в „Западнобеломорски район“ за басейново управление през 2016г.“*, публикуван в секция „Доклади по Закона за водите“ на интернет страницата на БД „ЗБР“.

Г-жа Марандюк представи - обобщената оценка за екологичното и химичното състояние на повърхностните водни тела в басейна на река Струма, басейна река Места и в басейна на р.Доспат.

Г-жа Т.Марандюк представи на присъстващите и нормативните документи за характеризирани състояния на повърхностните и подземни води, а именно:

- ❖ Наредба № Н-4 от 14.09.2012г. за характеризирани на повърхностните води (за показателите, имащи отношение към определяне на екологичното състояние);
- ❖ Наредба за СКОС от 2010г. - за стандарти за качество на околната среда (СКОС) за приоритетни вещества и други замърсители;
- ❖ Наредба №1 от 10.10.2007г. за проучване, ползване и опазване на подземните води, изм. и доп., бр. 102 от 23.12.2016 г., в сила от 23.12.2016 г.

След което, г-жа Марандюк представи и характеризиранието и оценката на подземните водни тела., като подчерта, че за целите на ПУРБ (2016-2021г.) е извършено сливане и/или разделяне на границите на някои подземни водни тела в рамките на проект „Проучване на трансграничните подземни водни тела между Р България и Р Гърция“ BG-GR-GWB, изпълнен с финансовата подкрепа на Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство (ФМ на ЕИП), с бенефициент Геологическия институт на БАН и партньори БД „ЗБР“ и БД „ИБР“, като общия брой на подземните водни тела е изменен - от 39 на 38. Извършеното окрупняване (дефрагментиране) на границите на подземните водни тела в Западнобеломорски район ще подобри тяхното управление през периода на действие на ПУРБ на ЗБР 2016-2021г., тяхната оценка на количественото и на химичното им състояние, както и залагането на по-подходящи мерки, където е необходимо. Оценката на химичното състояние на подземните водни тела през 2016г. в Западнобеломорски район е направена на базата на измерените концентрации за различните замърсители в пунктовете за мониторинг от програмите за мониторинг на Басейнова дирекция „Западнобеломорски район“ и данни от провеждан собствен мониторинг на титуляри на разрешителни за водоползване от подземни води. Стойностите за установените превишения по анализирани показатели и замърсители са представени в приложение № 2.

Г-жа Т.Марандюк обобщи, че на база на извършените анализи и направената оценка на състоянието на подземните води в Западнобеломорски район могат да се направят следните изводи:

- ❖ Потвърждава се лошото химично състояние на подземно водно тяло BG4G000000Q001, Порови води в кватернер Струмешница;
- ❖ В резултат на установени превишения на ПЗ (праговете на замърсяване) и на СКОС (стандарти за качество на околната среда) за замърсителя нитрати, по данни от проведения мониторинг през 2016г., подземно водно тяло BG4G000000N011 Порови води в неоген Струмешница е оценено също в лошо химично състояние;
- ❖ Останалите 36 бр. подземни водни тела в Западнобеломорски район (95%) запазват своето добро химично състояние.

Г-жа Марандюк благодари на присъстващите за вниманието.

Г-жа Мария Станчева – представител на РЗИ – гр. Благоевград, попита „може ли да се направи връзка между подземно водно тяло „Кватернер Струмешница“ и превишението по показателя „нитрати“ в зона „Кавракирово“, „Неоген-Струмешница“.

Г-жа Ванина Мицева – гл.експерт в отдел „Планове“ – отговори, че и двете подземни водни тела са безнапорни и уязвими от човешка дейност. Басейнова дирекция е оценила в ПУРБ(2016-2021г.), този натиск като значим, тъй като това е район с интензивно развито

земеделие и е установено превишение по показателя „нитрати“. Установено е превишение по показателя „нитрати“, и в пунктове, които вземат вода от по-дълбоки слоеве, което от своя страна означава, че замърсяването е слязло надолу. В актуалната заповед на Министъра на околната среда и водите, тези водни тела са определени като „нитратно уязвими зони“, като отговорните министерства МОСВ и МЗХ, препоръчват при реализиране на инвестиционни предложения, спазване на стриктни Програми от мерки, които да ограничат и предотвратят допълнителното замърсяване с „нитрати“. Отговорна институция по тяхното изпълнение и контрол е Министерство на земеделието и храните.

Г-жа Вангелия Иванова допълни, че за тези две водни тела -подземно водно тяло „Кватернер Струмешница“ и подземно водно тяло „Неоген-Струмешница“, БД „ЗБР“ е преминала към рестриктивен и ограничителен режим на постъпващите за разглеждане инвестиционни предложения, т.е. те са определени като недопустими, те са мащабни по своя характер и при анализа на потенциалния натиск и въздействие, са определени като високо рискови. С измененията на *Наредба №1 от 10.10.2007г. за проучване, ползване и опазване на подземните води, изм. и доп., бр. 102 от 23.12.2016 г., в сила от 23.12.2016 г.*, за да има по-голяма прозрачност на решенията, които БД „ЗБР“ взима, имаме задължения инвестиционните предложения да се публикуват на интернет страниците на басейновите дирекции. Когато през 2018г. започне подготовка на Междинния преглед, когато направим междинна оценка на състоянието на водните тела, инвестиционни предложения, които до този етап са били съгласувани или реализирани, и ако мониторинга покаже подобряване на състоянието на тези водни тела, инвестиционни предложения, които са определени като недопустими ще бъдат преразгледани и оценени отново, тъй като грижата за опазването на подземните води е основен приоритет.

Доц. д-р Ирена Илчева – НИМХ – БАН – Голям процент от водните тела са оценени в „неизвестно“ състояние. Какво прави Басейнова дирекция „Западнобеломорски район“ в тази посока?

Инж.В.Мицева – уточни, че става въпрос за „неизвестно химично състояние“ при повърхностните води. За целите на ПУРБ (2016-2021г), ние разполагаме с информация дали едно тяло е подложено на натиск, т.е. какво ще бъде замърсяването независимо от това дали има данни от мониторинг. Самото „химично състояние,“ се оценява по налични данни от провеждан мониторинг. След като беше направена инвентаризация на наличните данни за целите на ПУРБ, се установи, че БД „ЗБР“ не разполага с данни за точки, които е трябвало да бъдат мониторираны за тези 33 вещества по директивата, а има данни за не-повече от 27 вещества. Г-жа Мицева поясни, че проблемът е на национално ниво и в изпълнителите, които извършват този мониторинг, все още ИАОС и РЛ не са въвели методи за анализ на тези 6 вещества. Затова и в ПУРБ на ЗБР са заложили мерки: Въвеждане на методи за анализ на тези вещества и Въвеждане на методи за анализ на седименти и биота. ПУРБ (2016-2021г.) е докладван пред ЕК, и тези водни тела са оценени в „неизвестно състояние“, поради това, че няма достатъчно данни. По-добре е да се оцени даденото тяло в „неизвестно състояние“, отколкото в „добро“ състояние с ниска достоверност на информацията. БД „ЗБР“, извършва всички необходими дейности за набиране на достоверна информация и за изпълнение и разширение на данните, тъй като през 2019г. предстои извършването на контролен мониторинг.

По т.3 от д-дневния ред, инж.В.Мицева – гл.експерт в отдел „Планове“ представи презентация на тема: **Качество на питейните води в териториалния обхват на „Западнобеломорски район“ за периода 2012г. -2016г.**, като подчерта, че водата не е обикновен търговски продукт, а наследство, което трябва да бъде опазвано и защитавано. Опазването на качеството на водата и живота на Земята предполага споделена отговорност от всички заинтересовани страни - от хората и местните общности до държавните власти и международните организации.

Г-жа Мицева обясни, че контролът за качеството на питейните води, се осъществява съгласно Закона за водите, чл. 135, ал. 1,

- ❖ Министърът на околната среда и водите, министърът на здравеопазването и министърът на регионалното развитие и благоустройството издават Наредба за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели;
- ❖ Министърът на околната среда и водите, министърът на здравеопазването и министърът на регионалното развитие и благоустройството издават наредба за качествените изисквания към повърхностни води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване;

За което, са издадени следните наредби: *Наредба № 9 от 16 март 2001г. за качеството на водата, предназначена за питейно - битови цели* на МЗ, МРРБ и МОСВ /ДВ бр. 30 от 28 март 2001г., последно изм. и доп. ДВ. бр.102 от 12 Декември 2014г./ Директива 98/83/ЕС за качеството на водата, предназначена за консумация от човека; *Наредба № 12 за качествените изисквания към повърхностни води, предназначени за питейно - битово водоснабдяване* на МОСВ, МЗ и МРРБ /ДВ, бр. 63 от 2002г. изм. ДВ. бр.15 от 21 Февруари 2012г. / Директива 75/440/ЕЕС и *Наредба № 1 от 10.10.2007 г. за проучване, ползване и опазване на подземните води, издадена от МОСВ, МРР, МЗ и МИЕ, обн., ДВ, бр. 87 от 30.10.2007 г., посл. изменение и допълнение, бр. 102 от 23.12.2016 г., в сила от 23.12.2016 г.*

Инж. В.Мицева, представи показатели/норми, честота за мониторинг и отговорните за изпълнението на мониторинга институции, като подчерта, че опазването на водите, предназначени за ПБВ се осъществява, чрез определяне на зони за защита на питейните води, които включват територията на водосбора на повърхностните водни тела и земната повърхност над подземните водни тела в съответствие с чл. 119, ал. 1, т. 1 и 2 от Закона за водите.

В първия ПУРБ (2010 – 2015г.) не са определяни като зони за защита на водите самостоятелни повърхностни водни тела за питейно-битово водоснабдяване. С актуализирането на ПУРБ (2016-2021г.) този пропуск е коригиран и има промяна в Регистъра на зоните за защита на водите. В „Западнобеломорски район“ за басейново управление са определени 63 броя повърхностни питейни тела, представляващи зони за защита.

По отношение на подземните води - В ПУРБ (2010–2015 г.) като зони за защита на подземни води, предназначени за ПБВ са идентифицирани 32 броя подземни водни тела от всички 39 подземни водни тела в териториалния обхват на Западнобеломорски район. Само 7 броя тела не са използвани за питейни цели. При актуализацията на регистъра на зоните за защита на подземни води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване в действащия ПУРБ (2016-2021г.), от всички 38 на брой актуализирани подземни водни тела, 34 броя отговарят на критериите на чл. 119, ал.1, т. 1 и т. 2 от ЗВ и са определени като води за водочерпене за човешка консумация.

Инж. В.Мицева, обясни, че е направен анализ на данни от проведен мониторинг на повърхностни и подземни води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване в „Западнобеломорски район“ в периода 2012-2016г., изготвен на основа на данни от проведен собствен мониторинг от водоползватели – ВиК-дружества и общини в Западнобеломорски район за периода 2012-2016г., които в разглеждания период имат действащи разрешителни за водовземане с цел питейно-битово водоснабдяване на населените места; и данни от проведен контролен и оперативен мониторинг в пунктове от програмите за мониторинг на повърхностни и подземни води на БД „ЗБР“, (които същевременно са и водовземни съоръжения за ПБВ).

Инж.В.Мицева представи накратко и резултатите от проведен собствен мониторинг на подземни води, предназначени за ПБВ от „ВиК“ дружества и общини за периода 2012-2016г. в „Западнобеломорски район“, като обясни на присъстващите, че всяка година БД “ЗБР” съвместно с РЗИ- Благоевград, РЗИ-Перник, РЗИ-Кюстендил и РЗИ-Смолян изготвят обобщен годишен доклад за качеството на повърхностните води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване в района за басейново управление, в съответствие с изискванията на Раздел IV, чл. 16, ал. 2, на *Наредба № 12 от 18.06.2002г. за качествените изисквания към повърхностните води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване.* Целта на доклада е да се определи и категоризира състоянието на пресните повърхностни води на територията на „Западнобеломорски район“ за съответната година, които след прилагане на подходяща обработка се използват или са перспективни за получаване на вода за питейно-битово водоснабдяване.

За да се съхрани доброто състояние на повърхностните и подземните водни тела, които са определени като ЗЗВ ПБВ в Западнобеломорски район, в Програмата от мерки на действащия ПУРБ на ЗБР 2016-2021г. са включени за изпълнение следните мерки:

- ❖ Определяне на СОЗ около съоръженията за ПБВ съгласно действащото законодателство;
- ❖ Спазване на забрани и ограничения в СОЗ съгласно заповедта за определяне на зоната и списъка по приложение № 1 към Националния каталог от мерки (ПУРБ 2016-2021г.)
- ❖ Контрол на ограниченията и забраните в границите на СОЗ и зоните за защита на питейни води;
- ❖ Осъществяване на контрол и превенция срещу замърсяване с химични, биологични, бързо разпадащи се, лесно разградими и силно сорбируеми вещества, както и по дейности, водещи до намаляване на ресурсите на водоизточника и други дейности, водещи до влошаване качествата на добиваната вода и/или състоянието на зоната за защита на водите, предназначена за питейно-битово водоснабдяване.

Инж. Мицева представи и последните изменения на *Наредба № 9 от 16 март 2001г. за качеството на водата, предназначена за питейно - битови цели публикувани в ДВ. бр.102 от 12 Декември 2014г.* транспонират изискванията на Директива 2013/51/ЕВРАТОМ за определяне на изискванията за защита на здравето на населението по отношение на радиоактивни вещества във водата, предназначена за консумация от човека, като промяната е свързана с въвеждане на по-строги стандарти по отношение на радиологични параметри – обща алфа активност и естествен уран (влезли в сила от 28.11.2015г.).

Инж. Мицева, представи на присъстващите и мерките, които е предприела Басейнова дирекция „Западнобеломорски район“ по отношение на опазването на качеството на питейните води, а именно: Преглед на наличните бази данни за периода 2011-2016г, изготвяне и предоставяне на МОСВ - доклад с исканите данни от мониторинг на зоните за защита на питейните води (контролен и собствен мониторинг) за последните две години 2015 и 2016г., като поясни, че БД «ЗБР» поддържа на своята интернет-страница секция с публикувани бюлетини за състоянието на повърхностите и подземните води, където в съответствие с указанията на МОСВ своевременно са допълнени в табличен вид съответните данни за 2015г. и 2016г. за показателите, за които са установени превишения на нормативно заложените стойности; Проведена среща на 09.05.2017г. по покана на Директора на РЗИ-Благоевград с представители на РЗИ-Благоевград, БД «ЗБР», ВиК-оператори и общини в Благоевградска област, на която беше представена актуална информация за проведен мониторинг по радиологични показатели на питейни води, възложен от РЗИ-Благоевград. Бяха обсъдени и бъдещи общи дейности по взаимно информиране при установяване на превишения на нормите и възлагане на последващ мониторинг и допълнителни мерки, с цел гарантиране на добро качество на водите, които ще се използват за питейни цели от населението. Инж. В. Мицева благодари за вниманието.

Д-р Лена Павлова – директор на РЗИ – гр.Благоевград – обясни, че промяната в нормативната уредба и по точно в нормирането на тези показатели – естествен уран и обща алфа-активност, е довело до известна паника сред населението, което идва от това, че стойностите на тези показатели са драстично намалени, като подчерта, че отговорните институции трябва много прецизно да погледнат на проблема, да бъдат добре информирани, да осъществяват добра комуникация помежду си, добра координация на действията и споделена отговорност.

Доц.д-р Ирена Илчева – НИМХ-БАН – Поздрави експертите от БД „ЗБР“ за огромната като количество и добро качество работа, като подчерта, че основният въпрос е събирането на информация, за да могат да бъдат взети адекватни мерки.

По т.4 от дневния ред, г-жа Нели Гоцева-началник-отдел „Планове“ и г-жа Ралица Кукова-директор на дирекция „Контрол“, към БД „ЗБР“, представиха презентации относно актуалните промени в Закона за водите и нормативните документи към него, отнасящи се до издаването на становища за допустимост спрямо ПУРБ (2016-2021г.) и ПУРН(2016-2021г.) на инвестиционни предложения, които са предмет на процедура по глава шеста от Закона за опазване на околната среда и/или по чл. 31 от Закона за биологичното разнообразие и измененията в Закона за водите